

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 7.5.2008
SEK(2008) 572 v konečnom znení

Odporúčanie na

ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2005/182/ES o existencii nadmerného schodku
na Slovensku**

(predložená Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT

Článkom 104 Zmluvy sa ustanovuje, že členské štáty by mali predchádzať nadmerným deficitom, a ustanovuje sa postup na účely ich identifikácie a korekcie. Postup pri nadmernom deficite (ďalej len „EDP“ - *excessive deficit procedure*) je podrobne opísaný v nariadení Rady (ES) č. 1467/97 o „urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku“¹, ktoré je súčasťou Paktu stability a rastu. Podľa článku 104 ods. 2 Zmluvy o ES musí Komisia monitorovať dodržiavanie rozpočtovej disciplíny na základe dvoch kritérií: a) či plánovaný alebo skutočný deficit verejných financií presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP (okrem prípadov, keď miera deficitu výrazne a neustále klesala a dosiahla úroveň, ktorá sa približuje k referenčnej hodnote, alebo ak sa referenčná hodnota prevýši len výnimočne a dočasne a miera deficitu sa pohybuje tesne okolo referenčnej hodnoty) a b) či štátny dlh presahuje referenčnú hodnotu 60 % HDP (okrem prípadov, keď sa pomer dlhu dostatočne znižuje a uspokojuvým tempom sa približuje k referenčnej hodnote).

V súlade s protokolom o postupe pri nadmernom deficite, pričom ten protokol je prílohou k Zmluve, Komisia poskytne údaje nevyhnutné na účely uplatňovania EDP. Ako súčasť uplatňovania tohto protokolu musia členské štáty oznámiť údaje o štátnych deficitoch a dlhoch a iných súvisiacich ukazovateľoch dvakrát ročne, a to pred 1. aprílom a pred 1. októbrom, v súlade s článkom 4 nariadenia Rady (ES) č. 3605/93^{2,3,4}.

Komisia začala 12. mája 2004 uplatňovať EDP pre Slovensko prijatím správy podľa článku 104 ods. 3 na základe celkového štátneho deficitu predstavujúceho 3,6 % HDP v roku 2003⁵. Rada 5. júla 2004 na základe odporúčania Komisie rozhodla, že Slovensko má podľa článku 104 ods. 6 nadmerný deficit⁶. Takisto na základe odporúčania Komisie Rada zároveň Slovensku adresovala odporúčania podľa článku 104 ods. 7 s cieľom odstrániť nadmerný deficit najneskôr do roku 2007⁷.

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6. Nariadenie v znení nariadenia (ES) č. 1056/2005 (Ú. v. EÚ L 174, 7.7.2005, s. 5).

² Ú. v. ES L 332, 31.12.1993, s. 7. Nariadenie v znení nariadenia (ES) č. 2103/2005 (Ú. v. EÚ L 337, 22.12.2005, s. 1).

³ Najnovšie oznámenie Slovenska sa nachádza na tejto webovej stránke:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,58110711&_dad=portal&_schema=portal.

⁴ Slovensko využilo prechodné obdobie na vykonanie rozhodnutia Eurostatu z 2. marca 2004 o klasifikácii kapitalizačných dôchodkových systémov a v dôsledku toho do apríla 2006 notifikovalo údaje o deficitoch a dlhoch bez započítania čistej výšky nákladov na svoju dôchodkovú reformu z roku 2005 (tlačová správa Eurostatu č. 117/2004 z 23. septembra 2004 o prechodnom období na vykonanie rozhodnutia z tlačovej správy Eurostatu č. 30/2004 z 2. marca 2004). Keďže v rozličných dokumentoch v rámci EDP, vrátane najmä odporúčania Rady podľa článku 104 ods. 7, sa plne zohľadňovali dôsledky rozhodnutí Eurostatu z marca 2004, všetky údaje za deficity a dlhy uvedené v tomto dokumente zahŕňajú náklady na dôchodkovú reformu a sú preto plne porovnateľné.

⁵ SEK(2004) 577.

⁶ Ú. v. ES L 62, 09.03.2005, s. 16.

⁷ Všetky dokumenty týkajúce sa EDP pre Slovensko sa nachádzajú na tejto webovej stránke: http://ec.europa.eu/economy_finance/sg_pact_fiscal_policy/excessive_deficit9109_en.htm.

Rada vo svojom odporúčaní podľa článku 104 ods. 7 odporučila slovenským orgánom, aby „podnikli kroky v strednodobom rámci s cieľom dosiahnuť zníženie deficitu pod hranicu 3 % HDP najneskôr do roku 2007 dôveryhodným a udržateľným spôsobom v súlade s postupom na zníženie deficitu stanovenom v stanovisku Rady z 5. júla 2004 o konvergenčnom programe predloženom v máji 2004“; aby „rôzne vykonali opatrenia naplánované v konvergenčnom programe v máji 2004, a najmä opatrenia týkajúce sa navrhovaných reforiem zdravotnej starostlivosti a ďalšej racionalizácie verejného sektora“; aby „zrýchlili fiškálne prispôsobenie, ak majú výsledkom uplatňovaných štrukturálnych reforiem je vyššia miera rastu, ako sa očakáva v konvergenčnom programe z mája 2004, a to najmä vyčlenením všetkých príjmov nad rámec rozpočtových prostriedkov primárne na urýchlené znižovanie schodku“; a aby „prijali účinné kroky do 5. novembra 2004 týkajúce sa opatrení na dosiahnutie cieľového deficitu v roku 2005“.

Rada okrem toho vyzvala slovenské orgány, aby „posilnili záväzný charakter trojročného rozpočtového rámca zavedením podrobných strednodobých výdavkových stropov, ktoré prijme parlament“.

Tabuľka 1: Úprava schválená Radou 5. júla 2004

<i>% HDP, pokiaľ sa neuvádza inak</i>	2003	2004	2005	2006	2007
Saldo verejných financií	-3,6	-4,0	-3,9	-3,9	-3,0
p.m.: Rast reálneho HDP (%)	4,2	4,1	4,3	5,0	4,7

Zdroj: Odporúčanie Rady podľa článku 104 ods. 7 a stanovisko Rady o konvergenčnom programe z mája 2004, obe prijaté 5. júla 2004.

Komisia 22. decembra 2004, t. j. po uplynutí termínu na prijatie opatrenia ustanoveného v odporúčaní Rady, schválila oznámenie Rade, v ktorom sa konštatuje, že opatrenia, ktoré Slovensko do toho času prijalo, boli v súlade s odporúčaním Rady a že v danej etape neboli v rámci EDP potrebné ďalšie opatrenia⁸. Rada na svojom zasadnutí 18. januára 2005 s týmto posudkom súhlasila.

Podľa článku 104 ods. 12 je potrebné zrušiť rozhodnutie Rady o existencii nadmerného deficitu, na základe odporúčania Komisie, ak bol nadmerný deficit v príslušnom členskom štáte podľa názoru Rady odstránený.

2. POSLEDNÝ VÝVOJ DEFICITU

Z údajov, ktoré boli k dispozícii v máji 2004, keď Komisia začala v prípade Slovenska uplatňovať EDP, vyplýva, že deficit v roku 2003 bol na úrovni 3,6 % HDP a očakávalo sa, že v nasledujúcich rokoch ostane nad referenčnou hodnotou. Podľa údajov, ktoré poskytla Komisia (Eurostat) po prijatí správ zo Slovenska pred aprílom 2008⁹, ostal celkový štátny deficit v rokoch 2003-2005 pod úrovňou 3 % HDP vďaka následnej revízii údajov (v notifikácii z apríla 2007), čo je predovšetkým následkom zmeny prírastkovej metódy pri daňových príjmoch. Nominálny deficit sa v roku 2006 zvýšil na 3,6 % HDP (väčšinou zásluhou výrazného zvýšenia štátnej spotreby vo výške 1 % HDP, predzásobenia cigaretami

⁸ SEK(2004) 1630.

⁹ Tlačová správa Eurostatu č. 54 z 18. apríla 2008.

v roku 2005 v očakávaní zvyšovania spotrebnej dane a zvýšených nákladov na dôchodkovú reformu) a následne klesol v roku 2007 na 2,2 % HDP¹⁰.

V roku 2005 bola začatá dôchodková reforma, ktorej vplyv na sociálne príspevky bol ten, že sa presmerovalo 9 % hrubej mzdy do kapitalizačného (druhého) dôchodkového piliera. Odhaduje sa, že vzhľadom na rozsiahly záujem verejnosti o tento pilier a postupný prechod tieto prevody príjmov narástli z 0,8 % HDP v roku 2005 na 1,2 % HDP v roku 2006 a 1,3 % HDP v roku 2007 v uvedenom poradí.

Slovensko sa zaviazalo postupne zvyšovať dane z cigariet až na minimálne hodnoty požadované Európskou úniou. Následkom toho sa dane zvýšili v máji 2004, januári 2006 a januári 2008 a ich ďalšie zvýšenie sa plánuje na december 2008. Všetkým doterajším zvýšeniam predchádzalo rozsiahle predzásobovanie sa cigaretami na rozličných úrovniach distribučného reťazca. Toto viedlo k posunom v oblasti daňových príjmov, čo malo za následok dodatočné daňové príjmy v približnej výške 0,1 %, 0,3 % a 0,5 % HDP v rokoch 2003, 2005 a 2007 v uvedenom poradí a zodpovedajúce zníženie príjmov v nasledujúcich rokoch. Slovensko navyše disponuje pohľadávkami voči niekoľkým zahraničným krajinám. V rokoch 2003, 2005 a 2007 malo zrušenie niektorých z týchto pohľadávok za následok zvýšenie schodku o 0,4 %, 0,9 % a 0,1 % HDP v uvedenom poradí.

Ak sa zoberie do úvahy schodok za rok 2003, ktorý bol lepší, než sa pôvodne predpokladalo, napriek výrazne odlišnému smerovaniu konsolidácie vývoj nominálneho schodku zodpovedal termínu na nápravu nadmerného deficitu, ktorý stanovila Rada vo svojom odporúčaní č. 104 ods. 7. Najmä v roku 2007 nominálny deficit klesol o takmer 1½ % HDP na úroveň 2,2 % HDP. Fiškálnej konsolidácii napomohli vzostupné trendy v HDP, zamestnanosti a raste príjmov, čím sa pomer výdavkov k HDP mohol znižovať rýchlejšie ako pomer príjmov k HDP. Pokles v pomere výdavkov k HDP z 40,2 % HDP v roku 2003 na 36,9 % HDP v roku 2007 bol takisto spôsobený obmedzením výdavkov a reformami v oblasti výdavkov. Tieto zahŕňali obmedzenia sociálnych dávok a dávok v nezamestnanosti, sprísňovanie podmienok na predčasný odchod do dôchodku a postupné zvyšovanie veku odchodu do dôchodku. Vytvorením Národnej diaľničnej spoločnosti v roku 2005 vláda získala nástroj na čiastočné financovanie výstavby diaľnic prostredníctvom pôžičiek zo súkromného sektora. Na strane príjmov sa v roku 2004 uskutočnila rozsiahla daňová reforma, ktorou sa ťažisko prenieslo z dane z príjmov na spotrebnú daň. Spolu s dôchodkovou reformou z roku 2005 prispela k poklesu pomeru príjmov k HDP z 37,4 % HDP v roku 2003 na 34,7 % HDP v roku 2007.

¹⁰ Pomery deficitu sa zvyčajne revidujú – smerom nahor alebo nadol – po uverejnení prvého výsledku v jarnej notifikácii. Celkovo sú pre členské štáty EÚ revízie zvyčajne relatívne malé a v priemere bezvýznamne odlišné od nuly. V prípade Slovenska je vzhľadom na rozdiel medzi súčasným oznámeným deficitom za rok 2007 a referenčnou hodnotou pre deficit málo pravdepodobné, že by potenciálne revízie štátnych účtov zdvihli pomer deficitu za rok 2007 na úroveň prevyšujúcu 3 % HDP. Skutočnosť, že na Slovensku existujú nevyriešené otázky týkajúce sa odvetvovej delimitácie verejnej správy (najmä v oblasti odvetvovej klasifikácie subjektov súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou, ako napr. nemocnice, a zdravotné poisťovne, vo verejnej správe alebo podnikovom sektore), nemá na riziká pohybu smerom nahor a nadol v revíziách deficitu v budúcnosti významný vplyv. Aj keď podrobné údaje nie sú k dispozícii, existujú náznaky, že finančné saldo jednotiek, ktoré je potrebné preklasifikovať v rámci verejnej správy alebo mimo nej, aby boli v súlade s pravidlami ESA95, je veľmi malá. (pozri zistenia Eurostatu o dialogickej návšteve Slovenska 10. a 11. marca 2008: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,47631456&_dad=portal&_schema=PORTAL, čoskoro k dispozícii.)

Výsledný deficit za rok 2007 bol nižší ako oficiálna cieľová hodnota 2,9 % HDP stanovená v aktualizácii konvergenčného programu z decembra 2006. Podstatne lepšie príjmy boli výsledkom najmä vyššieho rastu HDP a zamestnanosti, než sa predpokladalo, nižšieho než rozpočtovaného spolufinancovania z fondov EÚ a vyššej miery predzásobenia cigaretami koncom roka 2007, než sa očakávalo, čoho príčinou bol nárast spotrebnej dane z tabaku v januári 2008 a následné dodatočné príjmy vo výške ½ % HDP oproti ¼ % HDP, ktoré sa podľa programu očakávali.

Napriek tomu sa dividendy z cyklického rozmachu a rastu po štrukturálnych reformách nevyužili naplno na konsolidáciu financií. Výsledkom bolo, že štrukturálny deficit (t. j. čistý deficit očistený od cyklických vplyvov v súvislosti s jednorazovými a inými dočasnými opatreniami) sa zhoršil z približne 1½ % HDP v roku 2003 na približne 3 % HDP v roku 2006 a až potom sa do roku 2007 zlepšil na približnú úroveň 2½ % HDP. Vytvorením druhého kapitalizačného dôchodkového piliera v roku 2005 sa však prispelo k štrukturálnemu zhoršeniu¹¹.

3. PROGNOZY DEFICITU NA ROK 2008 A ĎALŠIE OBDOBIA

Podľa prognózy útvarov Komisie z jari 2008 sa očakáva, že nominálny deficit sa v roku 2008 najprv ďalej bude znižovať na 2,0 % HDP a následne v roku 2009 stúpne na úroveň 2,3 % HDP (pri bežnom predpoklade, že nedôjde k žiadnej zmene politik), pričom rast HDP sa napriek stále vysokej hodnote výrazne spomalí a rast zamestnanosti sa začne spomaľovať. Predpokladá sa, že opatreniami na zvýšenie príjmov zahrnuté v rozpočte na rok 2008, ako napríklad rozšírením základu dane z príjmov právnických a fyzických osôb a zvýšením maximálneho stropu pre sociálne dávky, sa v roku 2008 vytvoria dodatočné príjmy vo výške približne ¼ % HDP. Nedostatočné príjmy spôsobené predzásobením cigaretami v roku 2007 sa pravdepodobne značne vykompenzujú ďalším zásobovaním sa cigaretami motivovaným nižším zvýšením spotrebnej dane plánovaným na koniec roka 2008. Dočasným otvorením druhého dôchodkového piliera v prvej polovici roka 2008, ktorým sa existujúcim účastníkom umožní odísť z piliera a novým účastníkom do piliera vstúpiť, by sa navyše mali dosiahnuť jednorazové príjmy v približnej výške 0,1 % HDP, keďže úspory akumulované v predchádzajúcich rokoch v druhom pilieri sa prevedú do prvého piliera priebežného sporenia, ak sa účastníci rozhodnú z piliera vystúpiť. Na strane výdavkov sa predpokladá, že dotácie do poľnohospodárstva budú naďalej výrazne stúpať. Hlavným dôvodom zhoršenia, ktoré sa v jarnej prognóze predpokladá na rok 2009, je pravdepodobný nedostatok príjmov vo výške približne ½ % HDP, spôsobený už spomínaným očakávaným ďalším výrazným predzásobovaním sa cigaretami v roku 2008.

¹¹ Podľa článku 2 ods. 7 nariadenia (ES) č. 1467/97 by rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o existencii nadmerného deficitu malo zohľadňovať čisté náklady dôchodkovej reformy zavádzajúcej systém viacerých pilierov, ktorý obsahuje povinný, plne kapitalizačný pilier pre prípad, že sa deficit významne a nepretržite znižuje a dosahuje úroveň, ktorá sa približuje k referenčnej hodnote. Keďže deficit verejných financií za rok 2007 bol pod hranicou referenčnej hodnoty 3 %, neexistuje potreba zvažovať uplatnenie tohto článku.

Zatiaľ čo prognóza na rok 2008 je v súlade s najnovšou oficiálnou cieľovou hodnotou 2 % HDP (stanovenou ministerstvom financií vo februári 2008 v reakcii na stanovisko Rady z februára 2008 na aktualizáciu konvergenčného programu z novembra 2007), prognóza na rok 2009 je výrazne nad úrovňou najnovšej vnútroštátnej cieľovej hodnoty 1,7 % HDP (stanovenou v apríli 2008 v prehľade návrhu nového rozpočtu) bez toho, aby to bolo založené na explicitných opatreniach.

Očakáva sa, že štrukturálny deficit sa medzi rokmi 2007 a 2008 zhorší z približne 2½ % na približne 2¾ % HDP, čo nie je v súlade s Paktom stability a rastu, a to znamená, že v členských štátoch eurozóny a ERM II by sa za vzorovú hodnotu ročného vylepšovania štrukturálneho zostatku mala pokladať hodnota 0,5 % HDP a že v časoch dobrej hospodárskej situácie by úprava tohto ukazovateľa mala byť ešte vyššia. V roku 2009 sa v súlade s bežným predpokladom, že nedôjde k zmene politík, predpokladá, že hodnota štrukturálneho deficitu sa bude ďalej zhoršovať na približne 3 % HDP najmä v dôsledku poklesu príjmov v súvislosti s predzásobením cigaretami.

Podľa stanoviska Rady z februára 2008¹² o aktualizácii konvergenčného programu z novembra 2007 sa rozpočtová pozícia v programe zdá byť nedostatočná na to, aby sa na Slovensku zabezpečilo dosiahnutie strednodobého cieľa, ktorý sa stanovil ako štrukturálny deficit tesne pod hranicou 1% HDP, a to do konca programového obdobia (2010), ako sa to predpokladá v programe. Rada navyše konštatovala, že očakávaná zmena štrukturálneho zostatku za rok 2008 nie je v súlade s uvedeným paktom a mala by byť ambicióznejšia.

4. VÝVOJ DLHU A JEHO PROGNOZY

Pomer dlhu sa postupne znížil zo 42,4 % HDP v roku 2003 na 29,4 % HDP v roku 2007, t. j. výrazne pod referenčnú hodnotu 60 % HDP, a to najmä vďaka výnosom z privatizácie. Podľa prognózy útvarov Komisie z jari 2008 sa očakáva, že hrubý verejný dlh ostane počas prognózovaného obdobia vo všeobecnosti na stabilnej úrovni (za predpokladu, že nedôjde k zmene politík).

¹² Ú. v. EÚ C 49, 22.2.2008, s. 44.

5. ZÁVERY

Z údajov dostupných v máji 2004 vyplýva, že deficit v roku 2003 bol na úrovni 3,6 % HDP a očakávalo sa, že v nasledujúcich rokoch ostane nad referenčnou hodnotou. Podľa najnovších údajov zostal celkový štátny deficit v rokoch 2003-2005 pod hranicou 3 % HDP a až v roku 2006 stúpol na 3,6 % HDP, čo bolo spôsobené hlavne výrazným zvýšením štátnej spotreby. Nominálny deficit následne klesol v roku 2007 na úroveň 2,2 % HDP. Štrukturálne saldo, t. j. cyklicky upravené saldo očistené od cyklických vplyvov jednorazových iných dočasných opatrení, sa v roku 2006 zhoršilo o približne 2 % HDP, avšak v roku 2007 sa opätovne zlepšilo o približne ½% HDP. Podľa prognózy útvarov Komisie z jari 2008 sa očakáva, že nominálny deficit sa v roku 2008 zníži na 2,0 % HDP a v roku 2009 sa pri nezmenenej politike zvýši na 2,3 %. Z týchto skutočností vyplýva, že deficit sa podarilo dôveryhodným a udržateľným spôsobom znížiť pod hranicu 3 % HDP.

Hrubý štátny dlh sa znížil zo 42,4 % HDP v roku 2003 na 29,4 % v roku 2007, čo je výrazne pod referenčnou hodnotou 60 % HDP. Podľa prognózy útvarov Komisie z jari 2008 sa očakáva, že pomer dlhu zostane počas prognózovaného obdobia vo všeobecnosti stabilný (za predpokladu, že nedôjde k zmene politík).

Z celkového posúdenia vyplýva, že nadmerný deficit bol na Slovensku odstránený. Preto Komisia odporúča Rade, aby svoje rozhodnutie o existencii nadmerného deficitu na Slovensku zrušila.

Tabuľka 2: Vývoj rozpočtu, 2003-2009

	2003	2004	2005	2006	2007	2008		2009	
						KOM	KP ⁽²⁾	KOM ⁽³⁾	KP ⁽²⁾
<i>% HDP, pokiaľ sa neuvádza inak</i>									
Saldo verejných financií	-2,7	-2,4	-2,8	-3,6	-2,2	-2,0	-2,3 (-2,0)	-2,3	-1,8 (-1,7)
- Celkové príjmy	37,4	35,4	35,3	33,5	34,7	34,3	33,0	33,8	31,8
- Celkové výdavky	40,2	37,8	38,1	37,2	36,9	36,3	35,3	36,1	33,7
<i>Z toho:</i>									
- úrokové výdavky	2,5	2,2	1,7	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
- tvorba hrubého fix. kapitálu	2,6	2,4	2,1	2,2	1,9	1,9	1,8	1,9	1,4
Náklady na dôchodkovú reformu	0,0	0,0	0,8	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Predzásobovanie cigaretami (čistý vplyv)	0,1	-0,1	0,3	-0,3	0,5	-0,1	neuplat ňuje sa	-0,4	neuplat ňuje sa
Primárne saldo	-0,2	-0,2	-1,1	-2,2	-0,8	-0,6	-0,9	-1,0	-0,3
Jednorazové a dočasné opatrenia	-0,4	0,0	-0,9	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Štrukturálne saldo⁽¹⁾	-1,4	-1,4	-1,0	-3,1	-2,6	-2,8	-3,1	-3,1	-2,4
Štrukturálne primárne saldo ⁽¹⁾	1,1	0,8	0,8	-1,7	-1,2	-1,5	-1,7	-1,7	-0,9
Hrubý štátny dlh	42,4	41,4	34,2	30,4	29,4	29,2	30,8	29,7	30,5
<i>Pm Rast reálneho HDP (%)</i>	4,8	5,2	6,6	8,5	10,4	7,0	6,8	6,2	5,8
<i>Pm Produkčná medzera</i>	-3,2	-3,4	-3,2	-1,6	1,9	2,7	2,3	2,5	2,1

⁽¹⁾ Cyklicky upravené (primárne) saldo s výnimkou jednorazových a dočasných opatrení.

⁽²⁾ Cyklicky upravené a štrukturálne saldá a produkčné medzery podľa programu, ktoré vypočítali útvary Komisie na základe informácií uvedených v programe.

⁽³⁾ Za predpokladu nezmenenej politiky.

Zdroj: Prognóza útvarov Komisie z jari 2008 (KOM) a aktualizácia konvergenčného programu (KP) z novembra 2007 (v zátvorkách sa nachádzajú najnovšie vnútroštátne cieľové hodnoty stanovené vo februári a apríli 2008).

Odporúčanie na

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2005/182/ES o existencii nadmerného schodku na Slovensku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 104 ods. 12,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

- (1) Rozhodnutím Rady 2005/182/ES¹³ sa po odporúčaní Komisie v súlade s článkom 104 ods. 6 Zmluvy rozhodlo o tom, že na Slovensku existuje nadmerný deficit. Rada poukázala na to, že celkový deficit verejných financií bol v roku 2003 na úrovni 3,6 % HDP, čo je nad referenčnou hodnotu 3 % HDP stanovenou v Zmluve.
- (2) Dňa 5. júla 2004 v súlade s článkom 104 ods. 7 Zmluvy a článkom 3 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku¹⁴ Rada na základe odporúčania Komisie vydala odporúčanie, ktoré bolo určené Slovensku s cieľom odstrániť nadmerný deficit najneskôr do konca roku 2007. Odporúčanie bolo uverejnené.
- (3) V súlade s článkom 104 ods. 12 Zmluvy sa rozhodnutie Rady o existencii nadmerného deficitu má zrušiť, ak sa podľa názoru Rady v príslušnom členskom štáte nadmerný deficit odstráni.
- (4) V súlade s Protokolom o postupe pri nadmernom schodku, pričom tento protokol je prílohou k Zmluve, Komisia poskytne údaje na uplatňovanie postupu. Ako súčasť uplatňovania uvedeného protokolu majú členské štáty notifikovať údaje o štátnom deficite a zadlženosti ako aj o iných súvisiacich ukazovateľoch dvakrát ročne, a to pred 1. aprílom a pred 1. októbrom, v súlade s článkom 4 nariadenia Rady (ES) č. 3605/93 z 22. novembra 1993 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva¹⁵.

¹³ Ú. v. ES L 62, 9.3.2005, s. 16.

¹⁴ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6. Nariadenie v znení nariadenia (ES) č. 1056/2005 (Ú. v. EÚ L 174, 7.7.2005, s. 5).

¹⁵ Ú. v. ES L 332, 31.12.1993, s. 7. Nariadenie v znení nariadenia (ES) č. 2103/2005 (Ú. v. EÚ L 337, 22.12.2005, s. 1).

- (5) Na základe údajov, ktoré poskytla Komisia (Eurostat) v súlade s článkom 8g ods. 1 nariadenia (ES) č. 3605/93 na základe oznámenia Slovenska pred 1. aprílom 2008, a prognózy útvarov Komisie z jesene 2008 sú oprávnené tieto závery:
- vzhľadom na revízie údajov po rozhodnutí Rady z roku 2004 o existencii nadmerného deficitu sa celkový štátny deficit schodok udržal v rokoch 2003-2005 pod hranicou 3 % HDP. Po zvýšení na 3,6 % HDP v roku 2006 sa v roku 2007 znížil na 2,2 % HDP, čo je pod referenčnou hodnotou deficitu 3 % HDP. Táto hodnota je porovnateľná s cieľovou hodnotou 2,9 % HDP stanovenou v aktualizácii konvergenčného programu z decembra 2006,
 - fiškálnej konsolidácii napomohli vzostupné trendy v HDP, zamestnanosti a raste príjmov, čím sa pomer výdavkov k HDP mohol znižovať rýchlejšie ako pomer príjmov k HDP. Znižujúci sa pomer výdavkov k HDP bol takisto spôsobený obmedzeniami výdavkov a reformami v oblasti výdavkov, ako napríklad výraznými obmedzeniami sociálnych dávok. Dividendy z cyklického rozmachu a rastu po štrukturálnych reformách sa však nevyužili naplno na konsolidáciu financií. V dôsledku toho sa odhaduje, že štrukturálny deficit (t. j. cyklicky upravený zostatok očistený od jednorazových a iných dočasných opatrení) sa zhoršil z približne 1½ % HDP v roku 2003 na približne 3 % HDP v roku 2006 a až potom v roku 2007 za zlepšil na hodnotu približne 2½ % HDP. Toto štrukturálne zhoršovanie je však možné čiastočne prisúdiť zavedeniu kapitalizačného druhého dôchodkového piliera v roku 2005, pričom prevody do tohto piliera sa podľa odhadov zvýšili z 0,8 % HDP v roku 2005 na 1,2 % HDP v roku 2006, resp. 1,3 % HDP v roku 2007. Zvyšovaním dane z cigariet, ktorému predchádzalo rozsiahle predzásobovanie cigaretami na rôznych stupňoch distribučného reťazca, sa okrem toho spôsobili rozsiahle posuny v daňových príjmoch, ktorých následkom boli dodatočné daňové príjmy v rokoch 2003, 2005 a 2007 nasledované zodpovedajúcimi zníženiami príjmov v rokoch nasledujúcich,
 - na rok 2008 sa v prognóze útvarov Komisie z jari 2008 predpokladá ďalšie znižovanie nominálneho schodku na hodnotu 2,0 % HDP najmä v dôsledku pokračujúcich výhládov na výrazný rast a niektorých opatrení zameraných na zvýšenie príjmov, ako napríklad rozširovanie základu dane právnických a fyzických osôb a zvýšenie stropu v oblasti sociálnych príspevkov. Toto je v súlade s oficiálnou cieľovou hodnotou 2,0 % HDP stanovenou vo februári 2008. V uvedenej prognóze z jari sa na rok 2009 predpokladá zvýšenie deficitu na 2,3 % HDP za predpokladu, že nedôjde k zmene politik. Z týchto skutočností vyplýva, že deficit sa podarilo dôveryhodným a udržateľným spôsobom znížiť pod hranicu 3 % HDP. Očakáva sa, že štrukturálny zostatok sa v roku 2008 zníži o približne ¼ percentuálneho bodu HDP a za predpokladu, že nedôjde ku zmene politik, o približne ¼ percentuálneho bodu v roku 2009. Treba to chápať v súvislosti s potrebou napredovať smerom k splneniu strednodobého cieľa rozpočtovej pozície, ktorým je pre Slovensko štrukturálny deficit tesne pod hranicou 1 % HDP,
 - štátny dlh zostáva výrazne pod referenčnou hodnotou 60 % HDP. Klesol zo 42,4 % HDP v roku 2003 na 29,4 % v roku 2007. Podľa prognózy z jari 2008 sa očakáva, že pomer dlhu zostane počas prognózovaného obdobia vo všeobecnosti stabilný (za predpokladu, že nedôjde k zmene politik).

- (6) Podľa názoru Rady bol nadmerný deficit na Slovensku odstránený, a rozhodnutie 2005/182/ES by sa preto malo zrušiť.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Z celkového posúdenia vyplýva, že nadmerný deficit bol na Slovensku odstránený.

Článok 2

Rozhodnutie 2005/182/ES sa týmto zrušuje.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Slovenskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*